

1 Νανωάνης

25-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. 574 IV 1/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1969 / 15-2-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομπόπολις)... Γαυροζήμνη
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας... Νανδανίου
Νομοῦ... Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Παναγιώτης
Ρ. Ὁ. Τ. Μ. ἐπάγγελμα... Διδάσκαλος...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Γαυροζήμνη Νανδανίου
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Δέμας (10)... ἔτη
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Δημήτριος Ἀντωνόπουλος
.....
ἡλικία... 84.... γραμματικαὶ γνώσεις... Α' Δημοτικῆς
..... τόπος καταγωγῆς Γαυροζήμνη
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Α' ἀ. βοσκήν... ἡ κοινωτική... ἔ. μ. τ. α. εἰς
δ. α. ε. φ. ο. ρ. α. τὰ ἰδιόκτητα χωράφια.....
Ἐπῆρχον αὗται χωρίσται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; .. χωρίσται... ἀ. ε. ρ. ο. χ. α.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π. χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητα; δ) εἰς μονὰς κλπ.
α) ε. α. χ. ω. ρ. ι. α. ρ. α. καὶ β) εἰς τὴν Κοινότητα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; .. ἰ. ρ. ε. ε. α. ἰ. τὰ ἀρχέστατα... ν. α. ἰ. ἡ τ. α. ἰ. α. τ. α.
.. 80%... διατηρεῖν τὴν περιουσίαν συγκεντρωμένην...

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Μεταβολὴν καὶ... συγχρόνως...*

μὲν γεωργίαν... καὶ... κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *... Ν.αι...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *... —...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); *... —...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; *... —...*

Ἐποχικῶς... Προήρχαντο... ἐν τῷ ὄρεινῳ Ναυδαιτίῳ καὶ τὰ ἔω τὰν νῆα Ἄνδρες καὶ γυναῖκες... ἀμειβόμενοι εἰς χρήμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *... —...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας; *... Δέν... ἐπὶ ἡλικίαν... ὡς μισθῶν...*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται *... ὅχι...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; *... ὅχι...*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

1). με ζωϊκὴν κόπρον... αἰγοπροβάτων... ἀχρὺν
2). δ.τ. ὀργώματος.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... π.ε.ρ. τ.ο. 1930.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 200. τ.ο. ε.τος. 1898..

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

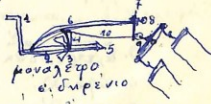
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον ταῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; εἰς τὸν τόπον τῶν ἐχρησιμοποιεῖται μόνον οἱ χειρωνακτικαὶ διὰ τὰ κοιτὰ χωράφια, διὰ τὰ πετὰ καὶ πλαχέτα τὰ ξυλῖται.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβὰ... 4. σφάθρον... 7. στακρός... 10. βέρχα...

2. κουκούρα... 5. χυλὶ... 8. βελγὴρα ἢ χυλίδι...

3. γιστρά... 6. σταβάρ... 9. κρῖμα... 10. βέρχα

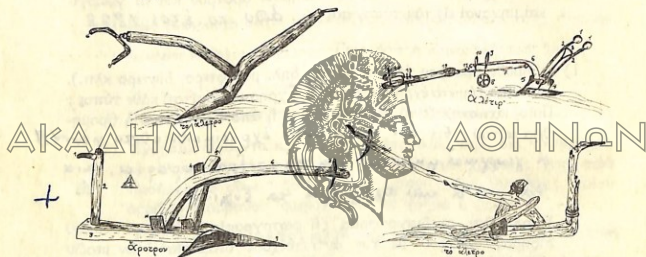


2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 200. τ.ο. ε.τος. 1955.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. *το ε' το δ' 1932*.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *1400... χωρὶς μὲν!*.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;



- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|-------------------------------------|----------------------|----------|
| 1. <i>χειρὶ β.</i> | 6. <i>στα β. α'.</i> | 11. |
| 2. | 7. <i>χάντζα.</i> | 12. |
| 3. <i>κουκουρά ή
ἀχειρωσίδα</i> | 8. <i>φτερά.</i> | 13. |
| 4. <i>σφῆνελ.</i> | 9. <i>χυνε.</i> | 14. |
| 5. <i>σ. α. α'.</i> | 10. | 15. |

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐχρηστέμενος ἔγω... φανερῶς... ἰδίως... τοῦ... ὕνι.



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου... ἐλαφρῶς καμπύλον

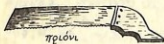
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου



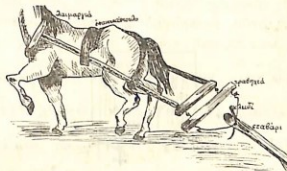
ἀπὸ ξύλου

- 7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

1) ἀρίδα... 2) σκεπάρνι... 3) ξυλοφαί



Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Ἄντν. ἀροτριεῖται. ἀροτρι- χαίματα. τὰ δὲ ὄχι οὐκ αἰ. τὰ ὀροτὰ ξενινοῦν ἀφ' αὐτὴν καὶ λείπονται. ἰ. παλαμάρια. τὰ "παλαμάρια" συνδεύονται. καὶ τὰ "παλάντζι". καὶ ἐν ὀροτῇ καὶ ἐν ἀροτρί.*



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀροτρίου ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέα εἰς τὸν τόπον σας. *ὡς. τὰ ἀροτρία. ὁ ἄνθρωπος. Σὺν ὡς. δὲ... ἡ γυναῖκα. ἡ ὁ ὑπηρέτης. (ὁ δὲ ὑπὸν)*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἴδε. ὁμοεικὴς.*

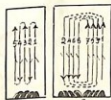
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..... *ἴδε. ὁμοεικὴς.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Ὁ γεωργὸς κατευθύνει. τὰ ζευγμένα. ζῶα. με. ἐχαι. (ἐχαι). κατευθύνει. ἐν βοτῶν. τῶν. τῶν. ἀρχὴ. ἀφ' ὅπου κατευθύνει. ὡς. ἐν τῇ λακκῇ. δένεται καὶ σὺν σφῶ καὶ κατευθύνει ἐν χειρὶ.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Παλαιότερον ὡργωνόταν το χωράφι ὡς εἰς τὸ σχ.δ. (α)...
 Σήμερον γίνεται ὡς εἰς τὸ σχ.δ. (β).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχει ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, γτάμιες, σισσιές, μεσοβράδες κ.λ.π.);

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ... Ναι

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Α.α. ταν. εἶπον... χινόταν. κατὰ τὸ φθινόπωρον. τὸ πρῶτον ὄργωμα. καὶ ἄρχοντες. ἡ σπορά καὶ τὸ διβόλισμα. Διὰ τὰ καλαμώματα... χινόταν. κατὰ τὸ φθινόπωρον. τὸ ὄργωμα, τὸ μάρτιον. διβόλισμα (διβόλισμα) καὶ κατὰ τὸν καρφίλιν. ἡ σπορά*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Κατὰ τὸ φθινόπωρον ἢ τὸν Ἰαννῆν. ἔσκαψαν τὸν κήπον καὶ ἔπεισαν τὰ κηπευτικά. Ἄρχοντες. ἡ σπορά. ἡ σπορά. ἡ σπορά.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1-2 ἔτη... σὺν: ἑξήμερον. ἄλλα ὡραίοι εἶπον...


- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *1 εἰς τὸ φθινόπωρον. 1 ἐπὶ τὸ φθινόπωρον. ἀραβοσίτου 1 ἀνοιξιν, ψυχανθῶν 1 Ἰαννου, καὶ σίτου 1 Ἰαννου.*





- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Ἐξήμερον. καλοκαίριον. καὶ Ἰαννου. τὸ "σποροσάκιον"

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

.. Μ.Ε. Τὴν. ξύλιναν...  ... ἀποβίδεον... τοποθετῶν...
.. κυρτὴν... ἐν... τοῦ... ἀκροῦ... ἐν... κατ' ἐπιλογῇ... ..

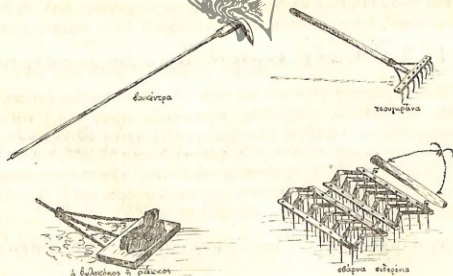
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..  ...  ...  ...  ...
.. μ.ε. εὐφρένεια... σβάρνα... καὶ... ξύλινη... ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδαν, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

..  ...  ...  ...  ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

- ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
- 1) Ἡ τοσαυτά (τοσαυτά) δὲν εἰσάγει
- 2) τοσαυτὴν δὲν εἰσάγει



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

το. ζευγολάτην. τὸν βαρύνει. ἢ αὐτοῦ. ἢ τὰ παλαιὰ. ἢ
ἄλλοι συγγενεῖς. ὀνομασίαι. ἢ ἐξωτὴν. ἢ ἐξωτὴν
κατὰ τὴν ἀνάγκην.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους. π.χ. ὁσπρίων. ἐκαλλιεργεῖται. ὅταν. ἀπὸ τοῦ
ἐκείνου. ὅταν. ὁσπρίων. χωράφια. π.χ. φασόλια.
ἔν. τὰ ῥεθιδία, φασόλια, ὅταν. ἐκείνου. χωράφια.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

δὲν. ἐκαλλιεργεῖται. ὁσπρίων. ὅταν. καλλιεργεῖται
διὰ. τριφύλλιν. ὁσπρίων. καὶ. ἐκείνου. χωράφια.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἑσπέρνουντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια, ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
 καὶ ἄλλως. Πρὸ τοῦ 1920. καὶ. ἀρχαῖα. χινοῦται.
ἢ. ἐκείνου. ὅταν. ὁσπρίων. ὅταν. ὁσπρίων.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

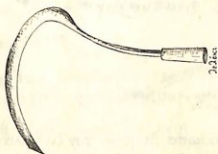
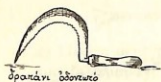
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ... Μὲ δρεπάν' ...
 κυριολεκτικῶς «δρεπάν'»



δρεπάν' ὀδοντωτό



Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Τὰ δρεπάνια αὐτὰ τὰ χρησιμοποιοῦσαν εἰς ἐργασίαις
 περικλ. τὰ ἔκριναν οἱ γεωργοὶ (χούφτοι) τοῖ
 περικλ. τὰ ἔκριναν οἱ γεωργοὶ (χούφτοι) τοῖ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με. κ. κ. κ.

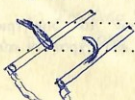


1 = λεωίδα
 2 = κούρ'
 3 = σφίνα
 4 = λαβή
 5 = κοβόστυλο

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θερίστικου ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).

Η λεωίδα... ἡ κούρ'... ἡ σφίνα... ἡ λαβή... ἡ κοβόστυλο...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;



χειρολαβή δρεπανιοῦ

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... χερὶ ὁ βολα



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

ἔθερίσαν καὶ θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες

ὡς ἐπαγγελματίαι θερισταί ἔρχονται ὅσοι τὰ νη-
αῖα : Ζακύνθος, Κέρκυρα, Κράβαρα, Ναυσαμίας κ. ἄ.

- 2) Πώς ἡμείβοντο αὐτοὶ μετ' ἡμερομισθίου (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή, εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίου ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν)

Ἀμειβόνταν μετ' ἡμερομισθίου ἢ ξένοισι. Ἡ ἀμοιβή
δινόταν ὡς χρῆμα ἢ ὡς εἶδος. Ἐτοὺς ξένους ἐργα-
τεὺς τὰ μεροκάματα δινόταν μετὰ ἐξόδοι (μερίσματα
καὶ θροῦδὸ φαγητό)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Στὴν χερὶ δὲν ἔβαζαν τίποτα. Στὴν μέσην
ἔβαζαν ζώνην. Ὅσοι φοροεχάρηνοι ὡς καὶ
ἐσπώνων βα... οἱ καλὸν κενεῖ... Φραγμοῖ'

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ἔξεταζαν ἢ ἐξετάζουν· μόνον εἰς ἡμέρας πῶς ἐδοφοῦσι
(ὅχι πῶς ἔγιναν). ἡμέρα Τρίτη' δεν ἀρχίζουν ποτε.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἡ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Τραγούδια, διάφορα ἀφοσιωμένα τραγούδια. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ σχετίζετο μετὰ τὸ θερισμὸν ἐν αὐτῷ ἔτος:
«Κάσιν, ἔπον, παρῶν, καὶ, ἔτι, καραφύνα, θερίζ,
σὺ, Γιάννου, καὶ, ἡ Παχύν, Δίφας, σὺ Γιάννου,
προτοῦ νάρθη, τοῦ χιόρα,.....

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι
ἔθιον.



δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

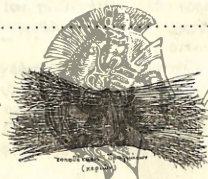
Το δελταϊσμός δεν γένονταν αμέσως μετά...

απο το θέρισμα αλλά μετά από 4-5 μέρες...

καὶ παρὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἀποφύγει ἡ δημοσία

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τ.ο. διπλάσια... γίνεται... μέ...
 βροχ'να... αφο'... ετάχα... πολλὰ... μαζί... Άθηναν...
 Ένα... πορράζ'... χωράφι... αθέριατο... και... αρχό-
 τερα... δ'... διπλάσια... του... έπ'...
 αφο'... τή... ρίζοι... εργα... δαν... ρ...
 ρίζονταν...



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Τα δεματία μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεματία συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποιητοῦντο ;

Τὰ διράζια... τὰ ἄφηναν... στο ἴδιο μέρος.
καὶ ἀρχότερα... τὰ... που θα χόρδαν... στο...
δέντρο... γιὰ... ἀδελφὸν... Συνεπέρωνονταν.
μέχρι... χίλια διράζια... Τοσοῦτον... ὥρῳ... ὅρα...
ὅρα οἱ ὅσοι πρὸς τὰ μέγα πνεύματα.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Η καλλιέργεια τῆς... βατάτας... ἀρχιζέ... μετὰ τὸ 1920... Τὸ φύτεμα γινόταν καὶ γίνεται ἐν χορύνι...*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... *Τὸ... βγαλμένο... τῆς βατάτας... γινόταν καὶ γίνεται μὲ τὸ τραβί...*



στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐμφυθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐσὺν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

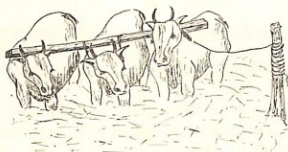
Παλιότερα... δὲν... γινόταν... ἡ διατροφή... τῶν ζώων... μὲ ξηρὰ χόρτα... ἀλλὰ φρέν... ἀχυρά... ἀλλὰ... παλαιὰ... σιταφιν... ἢ... ἄλλοι...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Κατὰ τὴν... Μαῖον... φέβρουαρίον...*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
 Ἐποθετέωπε ἔρδια τὰ δεμάτια ἀρχὶ σταλ. ἀπὸ τῶν ἀλων-
 οῦ στυλο (στρίφορ) κυμακῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δεματίων ἐξαρτᾶται
 ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ζώων. Διὰ καθε. ζῶον 50 δεμάτια



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ξύλινος στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουργας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ χρησιμοποίησιν ζώων (βοῶν
 καὶ ἵππων) καὶ ὁφείλει νὰ εἶναι συνδεδεμένοι μετὰ σχοινί.
 ἀπὸ τοῦ στυλο (στρίφορ) εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ καὶ ἀπὸ
 τοῦ στυλο κυμακῶν.....

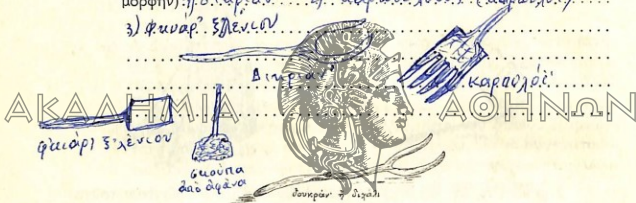
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρ. ἐν 10^ῃ ὡρῇ πρὶν ἀλῶνισθῶν
καὶ διακοπῆται μετὰ τὴν δυνὶ πρὶν.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): 1) δ. κ. ἀν. 2) κ. φ. ο. λ. ο. λ. (καρφολόγ.).

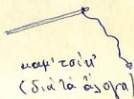
3) φ. κ. ἀν. 3) φ. κ. ἀν.



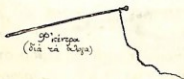
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό- πους στάχους ; ... Ν. αἰ. ὡ. π. γ. ι. ν. δ. τ. α. ν.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ- πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε- διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Ἄρ. ἀλ. κ. ἀν. β. ε. ρ. γ. α. ν. δ. τ. α. ν. ... τὰ
κατ' αὐτὴν (κατ' αὐτὴν) ... ράβδος ... ἐκ τῆς ...



- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *μία .. στρώσι .. ἀλωνίζοντες .. τὴν ἡμέραν .. ἡ δὲ δουλὰ .. δὲ αὐτὴ στρώσεις ..*



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

χοιδράχυρα .. τὰ ὡς χιτῶνα χιτῶνα ..

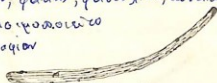
- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὸν ἀλωνιστὴν (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπῆδες) καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς, οἱ ὅποιοι εἶχαν βοῦδα ἢ ἀλογα καὶ ἀναλαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν .. *ἀλλοιοὶ .. οἱ ἴδιοι οἱ χιτῶνα .. μὲ δὲ αὐτῶν .. ἡ δὲ αὐτῶν οἱ βαλμάδες .. (ἀγωνιστῆς) .. οἱ ἀγωνιστοὶ ἀλωνίζοντες .. ἀλλοιοὶ ..*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οἱ χιτῶνα ..

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχῶν ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)... *Ἡ χρ. ἦν εἰς... τοῦ κοπάνου...*
χινάτου... ποὺ χινῶται μόνον διὰ τοῦ ὁταν μ' ἐφα...
(στουρμιοφα) τῶν ρεβ. θιῶν, φακῶν, φαβουλιῶν, ποταμῶν κ. ἄ.
διὰ τοῦ ἀροβοῦτο ἐκρηγοῦσθαι αὐτὸ
τὸ λιοράβ' ἵδε φατοχρεσίον



Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημοτικὰ μεγάλων
παραγωγῶν; .Τὸ . σταν μπι φαι χινεταιν . νιου κιν...
μπαϊν . τιν αιμα γενειαι . ζι ουχρον αν δολι ειν...
. νιου κε μ σααη . ω αφρα χηνι . δικα . αωφριν . Δια εν
αρθρω . ανελαβαν . ξεχαται

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἅπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

.....

.....


.....

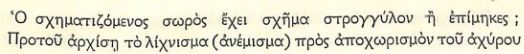
.....

- Gyűjtemény

- ΔΕΛΤΑ**

άλωνοστικῆς μηχανῆς
σωποιν, συνταγορισ
ος αὐτῆς) 1939
ἐβρεξί, ὁσαυτὰ
χινισμα
στάχυες, ἐτοιμασμέ
λαμα) Μὲ ποῖον

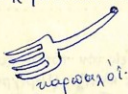
-  διπριαν' ξένου





ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... Ὁ ἀρχαῖος...
στειλόμενος... ἄμφορ... ἢ τὸ ἀπορροχισθῶν... Στὸ τέλος...
καρφάσαν... τὸ φτυάρι... ἢ τὸ παρωχολοῦν... μετὰ... ὅτι
ἄμφορ... διὰ τὰ ὑπολογισθῶν... τὰς... κίχαι (κίχαι = βορῶναι)
Ἐν ἀπορροχισθῶν γινέται τὸν ἀρχαῖον... 1. παλαιὰ... 2. παλαιὰ = 100 οὐναι

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... τὸ ἀνέμισμα γίνεται
ὡρῶτα μετὰ... παρωχολοῦν... γὰρ νὰ φύγουν... τὰ λειπόμενα...
ἄχρηστα... καὶ... ὑποεργα... (τεχνικὸν)... μετὰ... φτυάρι... τὸ φυλιν...



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
... λιχνᾶ... ἀνδρᾶς... γυναῖκα... χυνοῦμα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
τὰ τεμάχια... αὐτὰ... λέγονται... χαλῖαι... ἢ χαλῖαι... ὁ καρπὸς
ἀπορροχισθῶν... μετὰ... παρωχολοῦν... ἀνὰ γινόμενον... δεύτερον
ἀχλύνισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καί καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *ἐν ἀφάνει· ὁ πρῶτος· ὁ ὕτος*

.....

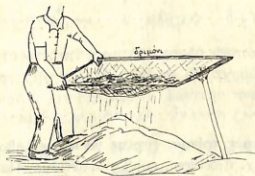
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

*Γίνονται μετὰ τοῦ ἀφάνει (θαμνοῦ ἀφαιρέσεως)
 ἀφ' ὧν ἐργάζεσθαι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λιχνίσματος.
 ἑνὸς ἀφ' ὧν χυναίμεν*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .. *Τὰ ἀποξηθίζονται τῶν...*

...διεπαρύν. ὡς το. ἀλῶνι. τὰ ποσινινύσαν οἱ χυναί με...
...των. ἀρέλγχο... ἔνῳ. δια. τὰ ποσινινύσαν τῶ ἀραβοσίτου
ἔχενινύσαν. τῶ. φέρονι. ... ἰδ. ε. φωτογραφ. 1. α).....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυροί ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .. *ὅταν. ἐτοιμασθῇ... ὁ καρπὸς*

γίνεται. ἀντὶς... καὶ. ἐτοιμασθῇ. ἀντὶς. τὰ ἐργαλεῖα
των λιχνίσματος. με. τῶν. τῶν. ... καὶ. ... χυρῶν.
... ἀρέλγχο. ... Προσκύνεται. ὅμως. ἔχαραξαν. ἐπὶ...
... σταυροῦ. ... πορευτὰ. τῶν. σωρῶν.....

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

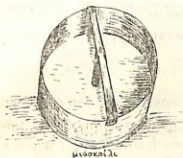
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλῶνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλῶνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

α) το παπαδιότιμο (παπαδιότιμο)

β) το ἀγροφυλακιάτιμο (ἀγροφυλακιάτιμο)

γ) το γυφτιότιμο

δ) το ἀλωνιότιμο

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) α) ἐν ἀμφορίαις

β) ἐν ἀγροφυλακιάτιμοις

γ) ἐν γυφτιότιμοις

δ) ἐν ἀλωνιότιμοις

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Τὸ ἀχυρὸν ἀπερ-μεύθη
καὶ ἀποθνήσκῃ. οὐδ' ἀχυρῶν. ἀλλ' αἶνον αὐχ-
ρῖον εὐρισκομένων*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*Ἡ διαλογὴ γινώσκ. μετὰ τὰ ἀφ' αὐτῶν σταχὺα ἀπο-
τὸ διφάλια. Ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα τὸν ὁ σῖτος. εἶναι
κατὰ τὴν αἰ.*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

*Γινώσκ. ἀλλ' οὐκ. καὶ τὸν ἀφ' αὐτῶν εἰς τὸν τοῖχον
ἀναρτῶν. τοῦ πλεγμαίου καὶ τὸν φωτογραφικῶν τοῦ αἰ. (αἰ.)*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Τὸ ἀνάμμα φωτιάς γινώσκ. καὶ γίνεται
τοῦ βράδυ τῆς 23 'Ιουνίου. Παραμονὴ
τῆς Ἁγ. Γεωργίου καὶ Ριχάνων*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*Δι' φωτιᾶς ἀνάβεται τὸ βράδυ
ἐκεῖ καὶ εἰς τὰς στρουθοδρομίας*

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; , , ,

..Τὴν φωτίαν.. τὴν ἀναίθουν.. ποιεῖσιν.. καὶ
..πῆλιν καυμένους.. γυναικας..

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; , , ,

..Τὸ ξύλον.. τὰ φέρουσιν.. αὐτοὶ οὐκ ἔχουσιν
μέρος.. οὐκ ἀνάγκη.. τὰ κλέπτουσιν.. ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..τὴν ἀλλανθίαν.. ἅπαντες συγκεντρώνουσιν
τὰ ξύλα (φρίγματα, ἄχνη, κλάρες) .. τὰ
τοιοῦθ' ἐκείνην.. ἐκείνην.. καὶ ἀρχίζουν

..καὶ ἀρχίζουν.. καὶ ἀρχίζουν..

γ'. Ποῖα αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα , , ,

..μόνον.. φανός.. θόρυβος..

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Μετὰ τὸ ἀνάγκη.. ἀρχίζουν.. μετὰ τὸ ἀνάγκη..
ἀπὸ τοῦ φωτός.. μόλις δοθῇ τὸ σύνθημα ἔκαστος
ἐκαστος ἀρχίζει νὰ ἀναδῇ.. Πρὸς τὸν αὐτὸν
νὰ ἀναδῇ.. τρεῖς φορές.. γιὰ νὰ ἔχῃ
μαγὴν δύσιν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

ὁ χ'

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὁ χ'

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τὴν Ἰδιαν βράδυν θύει ἡ κοινὴ ἐλάρβανεν
πύραν καὶ τὸ ἐθῆρον ριζικάρια· μία
παρασκεπὴν γινώσκοντες ἐνεμεύοντες αὐτῇ
καὶ ἔχουσιν τὰ δάφνινα στολίδια (σκουλαρίκια,
δακτυλίδια, παρφοῦροι κ.θ.ω.) τὰ ἔβαλε
μέσα εἰς ἓνα δοχεῖο μετ' ὕδατος καὶ τὰ ποσοθεύει
τὴν ἐπομένην μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν
ἐχόμενον εἰς ὡρατῆα καὶ ἔχουσιν διάφορα
δέματα θάου· π.χ. βασιλικὸς πλατύφυλλος
μετὰ σαράντα φύλλα, σαράντα σάββατα
καὶ ἡμερᾶς εἰς ὡρᾶν. Ἐκχρόνως ἐβράσαν
αὐτὸ ἐν δοχεῖο ἓνα ὑπόμνημα καὶ τὸ ἐδίδαν
ἐκείνῃ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Αὐτὸ συνεκρίβαν
μέχρι τοῦ βράδυ θύει ἡ κοινὴ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ταυροζ' φ.ν.
Ρέωνι Νάνας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ἀχέτρ' ὀδὸν πένις (δ' ἡμέρο)

1. χειροχάβα

2. κουμπούρα

3. ἡσυχία

4. γυνί

5. σταβάρ

6. σπιάδ'

7. ὀφθαλμοί

8. γάντζος

9. βέρρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



61

Ἠγέρ' εἰδερένιον (μονόπερο)
 (κηχαρή),

1. χειρολαβὰς

2. πέρο

3. γυνί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

5. μουντούρα (ὀπίσθεν)

6. σταυρός

7. ἀνυκτήρα

8. θάνατος

ΑΘΗΝΩΝ



5. μουντούρα

6!

1) Αλέπερ Ξ'λένιου

1 χειροχάβα

2 μουντούρα

3 υτέρρα

4 σπάθ'

5 σφηνέξ

6 σταβάρ'

7 γυνί (έλασίπει)

8 γάντζος

9 παλόντζ'

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 4) τὸ γυνί διαττό τὸ Ξ'λένιου ἀλέπερ'
εἶναι ὁ ἴδιος τύπος ἀπὸ μεταλλοτ (σίδηρο)



Τεῦξις ἑνὸς Ἰῶν (ἀγέρον) εἰς «ἀγέρε' Ἰ' ἄνιου».
 Ἡ γραμμὴ διὰ μελέτης περικτα πό ἐνβοῖδ'όκεινο»
 μέ πό ὁποῖον κατεύδυνει ὁ γεωργός πό Ἰῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



Ἡ γενὴ τοῦ ἀγέρον διὰ νά προσδεδῇ μέ πό ἀροισα



Θερίσιμος
Γαϊνῶ



- 1 λαιμαρία
- 2 παλαμάρι
- 3 παλάντζια
- 4 παλάντζα
- 5 ἀχέτρ'
- 6 βούρδεκκοινα



Εβάρνα
Γιδηπρένια

δεξιάν' ὀδοντωτό

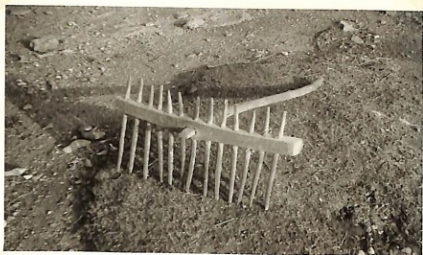


ελάφια Ξ' ἡνία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μοβία (πλήρης)

· Ἡ χειροπαλὴ εἶναι
προσδετὴ δυνατόν
να εἶναι καὶ ἀπὸ
τὸ ἴδιο τὸ ξύλον



«Τσιουμπρίνα
ξ' λένια»
Διὰ τὸν ἀποχωρι-
σμό τοῦ ἀρσενίου
ἀπὸ τῆς κορμιάνης
τοῦ μαλαμπούλου.



Ἀγωνισμός σίτου.
Ἡ φωτογραφία
παρὶ τὰ πόν-
τιστάρια, μὲ τὴν
ἀνέμη καὶ τὸ γχοι-
νὶ μὲ τὴν θηχὴς τὴν
ἀγκύριον.
2. Γεράριος,
3. ἀγκύριον.



Τεῦξιν ἀγκύριον
Αὕτη ἐκίνετο
μὲ θηχὴς ὡς
γαίνονται εἰς
τὴν φωτογρα-
φίαν.



Τέμν' μέ αὐτό
 ἔδεσαν καὶ δένουν
 τὸ θανάτῳ μικρὲς
 ποσότῃτες.
 Διὰ μεγάλη παραγωγή
 χρησιμοποιοῦν τὴν
 δεξιὴν μηχανήν.



Θηλὲς μέ
 τὶς δόποτες γάων-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ



«Χουματάχουνον»
 μέ τὸν «Γετρίαρου»
 (χωματάχωνον) μέ
 τὸν (λάχωνότυλον)



1. άνεμη

2. Γεφύριον

3. Αλωναρία με
σηχίες

Διά το άλων με
πρός τὰ ἔκτρα τῶν
άλωνιῶν ὅταν πα-
νηθοῦν τὰ δερμάτια
ἀπὸ τῶν ἡνῶν.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

«Πετράχουνο»,

με τὸ «Γεφύριον»,



«Καρπολόχο»

ἔχοντι δὲ

τὸ χίχινισμα

τῶν σιταριῶν

ἢ τῶν κεραιῶν -
μῶν. —



«καρτίκι»
 δια τῶν ἀλλογα



βουτιά ἀπό
 βράχια δια τῶν
 ἀποχωρισμῶν ζέ-
 νων ὑλῶν ἀπὸ
 τῶν καρπῶ.



«Πιοράβι»
 δια τῶ «κετὸν μὲν»,
 τοῦ παλαμποτισῶν,
 καταβυλόμενον
 τὸ μὲν μακρὸν ξύλον
 ἀπὸ ἑλάτου, τὸ δὲ
 κοντὸ ἀπὸ πικρῆς.



«Φυλάξ Ἰγνίου»
διὰ τὸ ἰχθυόμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



«Κόπανος»,
διὰ τὸ στυμνι-
σμα ὀσπρίων.



ἀρέλιγος διὰ τὸ
ποσύνισμα πρὸς
Γιζαρὺν κ.λ.π.



τὸ μέτρο (μὲν
κίλο = 10 οὐνιάδες)

ΑΘΗΝΩΝ



ρίμων διὰ τὸ
ποσύνισμα πρὸς
καλαμπουσιῶν.

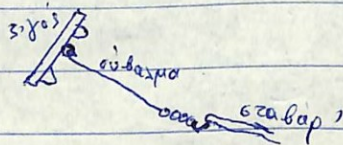
Σελίς 7 3') 6) 1)

Ζεύξιμο βοδιῶν σέ ζυγίνο ἄροτρο (με' μακρὴ σταβάρι)

Περνοῦν τὶς ζεύγες σὲ λαμπὸ τῶν βοδιῶν. Περνοῦν τὰ διζεύγια. Κατὰ τὴν συνδέσιν τὸ σταβάρ' τῶν ἄροτρον σὲ μέσῳ τοῦ ζυγοῦ. Ἡ σύνδεσις γίνεταί με' τὸ σιῶλ' καὶ τὸ κλειδί αὐτὸ ζυγο. Δένουν ἐνὰ μακρὴν σχοινί' ἀπὸ τὰ κέρατα ἐνῆστον βοδιῶν, ἀπὸ τὸ ζυγὸ καὶ καταρτίζει εἰς τὴν χειρολαβὰ μέσῳ τοῦ σχοινί' κατευθύνει τὰ βοδιά.

Ζεύξιμο βοδιῶν σέ ζυγίνο ἄροτρο (με' κοντὴ σταβάρι)

Τὰ αὐτὰ ὡς ἂν καὶ με' κοντὴ τὴν διαφορά ἐστὶ ἡ σύνδεσις τοῦ ἄροτροῦ με' τὸ ζυγὸ γίνεταί με' μίαν ράβδον αἰθρῆν ἡ ὁποία ὀνομάζεται "σύβαγμα". Αὕτη ζευγνῶ αὐτὸ τὸ καντζο τοῦ ἄροτροῦ καὶ φθάνει σὲ "σιῶλ' "



σελ. 7 3) 6) 2)

ζεύξιμο βοδίων εἰς σιδυρόν ἄροτρον (δίφτερο)

Αὕτη εἶναι ἡ ἴδια ὡς περιεγράφη εἰς ἄλλον σημείωμα.

Διὰ τὸ ζεύξιμο ἀνάγκη εὐρύχυνον ἄροτρον ἴδε φωτο-
γραφίαν.

Ἐπίσης μοι διατὸ ζεύξιμο ἀνάγκη εἰς σιδυρόν
ἄροτρον (μονόφτερο) (ἢ μηχανή)



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

σελίς 25

22) Τραγούδι κατά τ' ἀγώνισμα τοῦ σιταριού

1) Ἐδῶ δεῖρα κι' ἀντίδερα Κουντογιαννοπούλα μου

Εἴ μῶρ' ἔννη χειὰ σου, ἔννη

Λεοῦ Πανταῖν \longleftrightarrow τ' ἀγώνι

Ἀγωνίσου δῶδεκα Κουντογιαννοπούλα μου

Εἴ μῶρ' ἔννη χειὰ σου, ἔννη

Πιχῶνε δέμα \longleftrightarrow δέντε

Κι' ἡ Μάρω με' ἡρώα \rightarrow Κουντογιαννοπούλα μου

Εἴ μῶρ' ἔννη, χειὰ σου, ἔννη

στὴν αἴρ' αἰσού τ' ἀγώνι

Φεύγα Μάρω μ' αἰσὺ τὸν κουρνιαχτὸ Κουντογιαννοπούλα μου

Εἴ μῶρ' ἔννη, χειὰ σου, ἔννη \longleftrightarrow

Ἐγὼ τὸν ἥλιου ἀγῶνι Κουντογιαννοπούλα μου

ἦμωρ' ἔννη, χειὰ σου, ἔννη - Τὸν κουρνιαχτὸ τὸν θέλῃ. >>



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔ/ΚΗ ΠΕΡΙΦ. ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
2) ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
Γ Α Υ Ρ Ο Λ Ι Μ Ν Η Σ

Αριθ. Πρωτ. 31

Εν Γαυρολίμνη τη 15η Φεβρουαρίου 1970

Πρός

Τό Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας

Ἀ θ ῆ ν α ς

ἔχομεν τήν **ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ** **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ**
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ ΠΥΡΑΣ, μετά ἀπαντήσεων καί
σχετικῶν φωτογραφιῶν, διὰ τά περαιτέρω.

Μετά τιμῆς

